ชื่อเรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอน

ระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน

ผู้วิจัย

เด่นศักดิ์ หอมหวล

ประธานที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วารีรัตน์ แก้วอุไร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทนงศักดิ์ ยาทะเล

กรรมการที่ปรึกษา

ดร.อังคณา อ่อนธานี

ประเภทสารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556

คำสำคัญ

การพัฒนาหลักสูตร สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ วิทยาลัยชุมชน

## บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้สอนระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะคือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูล พื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร 3) เพื่อทดลอง ใช้หลักสูตร 4) เพื่อประเมินหลักสูตร

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 ท่าน ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ จากผู้สอนในวิทยาลัยชุมชน จำนวน 317 คน วิเคราะห์ภารกิจ โดยกระบวนการดาคัม จากผู้เชี่ยวชาญในวิทยาลัยชุมชน จำนวน 12 คน และตรวจสอบระดับความสำคัญ ความยากง่าย ความถี่การปฏิบัติภารกิจ โดยผู้ทรงคุณวุฒิในวิทยาลัยชุมชน จำนวน 24 คน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและ ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน และ ศึกษานำร่องการใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรกับผู้สอนระดับอนุปริญญาใน วิทยาลัยชุมชนตาก จำนวน 19 คน โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพ PDCA แบ่งออกเป็น 4 ระยะคือ ระยะเตรียมการพัฒนา (P) ระยะดำเนินการพัฒนา (D) ระยะตรวจสอบผลการพัฒนา(C) ระยะ สะท้อนผลการพัฒนา(A) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตร ประยุกต์ใช้การประเมินประสิทธิผล โครงการ ของเคิร์กแพทหริก

## ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ สำหรับผู้สอนระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน ผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเอง ร้อยละ 82.02 การวิเคราะห์งานโดยใช้กระบวนการดาคัม พบว่า สมรรถนะด้านความรู้ 3 อันดับแรก คือ การสร้างเครื่องมือวัดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะและ ด้านเจตคติ ประกอบด้วย การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การจัดและประเมินผล พบว่า ผลการใช้ กระบวนการดาคัมทำให้ได้ตัวบ่งชี้หน้าที่ในสมรรถนะหลัก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมี 8 องค์ประกอบ ได้แก่
  1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) สมรรถนะที่มุ่งเน้น มี 3 ด้าน ประกอบด้วย
  ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ 4) โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร 5)กระบวนการพัฒนาใช้
  หลักการบริหารคุณภาพ PDCA ดำเนินการพัฒนาโดยการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 6) ระยะเวลา
  การพัฒนา 7) สื่อการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล และผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดย
  ผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อนำไปศึกษานำร่อง พบว่า
  หลักสูตรมีความเป็นไปได้ต่อการนำไปใช้
  - 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า
- 3.1 ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้ หลังการพัฒนาสูงกว่า ก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3.2 ผู้เข้ารับการพัฒนา มีทักษะการจัดการเรียนรู้ หลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3.3 ผู้เข้ารับการพัฒนา มีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการ พัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4. ผลการประเมินหลักสูตร ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ 1 เดือน ด้านปฏิกิริยา พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามีความคิดเห็นต่อโครงการ อยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้ พบว่าผู้เข้ารับการ พัฒนา มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการเรียนรู้ และเจตคติต่อโครงการ หลังการพัฒนาสูงกว่า ก่อน การพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านพฤติกรรม พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามี พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านผลลัพธ์ พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนา สามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ประโยชน์โดย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก

Title THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM TO ENCOURAGE

LEARNING MANAGEMENT COMPETENCY FOR COMMUNITY

COLLEGE TEACHERS

Author

Densak Homhual

Advisor

Associate Professor Wareerat Keawurai, Ph.D.

Co - Advisor

Assistant Professor Tanongsak Yatale, Ph.D.

Angkana Onthanee, Ph.D.

Academic Paper

Thesis Ph.D in Curriculum and Instruction

Naresuan University, 2013

Keywords

Curriculum Development, Learning Management Competency

Community College

## **ABSTRACT**

This study aims to develop curriculum to encourage learning management competency for teachers who are teaching at the diploma level at community colleges with particular objectives as follows; 1) to study basic information necessary to the development of curriculum, 2) to create and inspect the curriculum, 3) try using the curriculum and 4) evaluate the curriculum.

This study was conducted subject to research and development regulations, consisting of 4 steps. The first step was to study basic information necessary to the curriculum development by interviewing 14 experts, studying the need of learning management competency development from 317 community college teachers, analyzing duties by DACUM method from 12 experts in the community colleges and checking the important levels of tasks, difficulty and easiness of the tasks and frequency of such tasks by 24 experts at the community colleges. The second step was to create and check quality of the curriculum and related documents by 7 experts and pilot study in using the curriculum. The third step was to test the curriculum with 19 community college teachers. This was to try using the curriculum by quality management principle of PDCA, separated into 4 phases that were preparation phase (P), operational phase (D),

checking phase (C) and reflecting phase (A). The fourth step was to evaluate the curriculum by using project evaluation method of Kirkpatrick.

The study found that;

- 1. Findings from the studying basic information necessary to the development of curriculum of learning management competency for teachers at the diploma level at the community colleges required self-development by 82.02%. And when analyzing the duties by the DACUM method, it bring to the duty indicators in core competency checking, it Arrangement in order priority, was found that competency of knowledge consisted of creation of measurement tools according to the Thai Qualifications Framework for Higher Education, Thai Qualifications Framework for Higher Education, higher education measurement and evaluation, In terms of skills, they comprised designing of learning management, learning management and measurement and evaluation. In terms of skills and attribute, they comprised designing of learning management, learning management and evaluation and checking the importance of tasks, the difficulty in learning and the frequency of operations, found that they were high in the overall image.
- 2. The result of creation and evaluation of the developed curriculum had 8 components as the following: rationale, objectives of curriculum, competency that overall 3 aspects; curriculum structure and contents, development processes that using, development duration, instructional media, measurement and evaluation and the result of curriculum quality inspection by experts and it was found that the curriculum had the suitability at the high level and the pilot study found that the curriculum had probability to be employed.

## 3. The curriculum test found that:

- 3.1 After the development, trainees had higher knowledge and understanding in learning management than before the development with statistical significance level of .05.
- 3.2 After the development, teachers had higher skills than criteria on learning management by 70

- 3.3 Teachers had higher attitudes to learning management than before the development with statistical significance level of .05.
- 4. The result of curriculum evaluation (by applying Kirkpatrick). one month after termination of the development project, in terms of reactions found that trainees had comments on the project at a high level, In terms of learning, trainees than before the development with a statistical significance level of .05, In terms of behaviors, after the development trainees had a higher level than before the development with a statistical significance level of .05. The trainees participant were able to make use of the knowledge, skills and experience at a high level.